

Lap: Igazság
Megjelenés: 1948 JÚN. 8.

Pest, a jószok és kártyavető város

Az emberekben már ösdök óta él a vágy a titokzatos, misztikus és megfejthetetlen után. Egy gyermeklélek naivságával hisz a szép és mindent ígérő jószokban, a színes cigánykártya «egymást letaposó» figuráiban és a javasasszonyok csodaszereiben. Sokan élnek ebből a hiszékenységből s csak így kapásból be is mutatunk néhányat. Misztikus varázslat nincs, de a pénzszerezés tudományából egyet kapnak. Mert ha semmi máshoz, de ahhoz igazán értenek, hogy minél több pénzt kiszedjenek a „kuncsaftból”. Esetleg egy kis természetbenit is.

A titkárnő számokat oszt

«Fogad délelőtt tíztől háromig.» Mint az orvosi rendelők tábláin. Csak itt nincs réztábla a kapu alatt, hanem szájról-szájra elszuttogott propaganda. Nagy a gyanúnk, hogy önagysága felhajtókkal dolgozik, mégpedig nem is kicésiben. Feketeruhás, fehérgalléros titkárnő fogad a plüssfotójos szalóban, ahol már ülnek vagy nyolcan. Persze nők. Később lép csak be egy férfi, csodálkozó szemek fordulnak feléje, «na lám, ő is» — mondják a pillantások. De nem! A villanyzámláért jött.

— Vannak ám «férfikuncsaftjaim» is — dicsekszik a «művész», mikor a sorszám kiosztása után bekerülünk a puha és meleg szentélybe. Mert itt nincs protekció, mindenki megkapja a kártonra festett számot s a titkárnő eszerint szólítja a soronkövetkezőket. «Kérem a négyes hölgyet.»

Ötven és hatvan között ingadozik a kártyavetőnő kora, de éppen ez biztosít, hogy óriási praxszisa van. Párizsban, sőt Madridban is vetett már a legelőkelőbb hölgyeknek és uraknak.

— A kártya nem hazudik — állapítja meg, miközben kedélyesen eregeti kurtaszárú kis pipájából a füstöt. Úgy látszik, ez helyettesíti a csillagos köpenyt és a kísértetiesen hűgő baglyot. Egyébként is egészen modern kártyavető, az orrán szemüveg helyett félkiló puder és szempilláin esomókban ül a festék. Szakavatottan keveri a figurákat és úgy beszél, mintha könyvből olvasná. Nagy utazásokról, pénzről, váratlan örömről, szóval csupa jóról és szépről, mint kollégái, a falusi cigányasszonyok.

— Hogy fizeti a hölgy a honoráriumot? — érdeklődik vércsepillantással

a tízperces ízet után. — Pénzben vagy természetben? Természetben három tojás vagy egy kiló liszt «csak», pénzben lényegesen több. Búcsúzásnál még a lelkünkre köti, hogy minél nagyobb körben ajánljuk.

„Rasputin titkára volt a mesterem“

A jószokot általában nőnek képzelet az ember. Kazár úr kivételesen férfi és látszólag elég jó polgári viszonyok között él nagyszámú családjában. Tenyérből jószok, nagy figyelemmel, fekete madárszeme szinte magához vonzza a tenyérvonalakat, egyetlen kis mélyedés sem kerüli el tekintetét. A gyermekek útonnan fordítanak hátat, ők már megszokták ezt a műveletet, az asszony kint főz a konyhában. A misztikus elemet egyedül Hunci, a szürketollú galamb képviseli. Állhatatosan kuporog gazdája vállán és néha — öröme vagy fájdalom jeleül — felturbékol.

— Az oroszoknak is jószoktam az ostrom alatt — dicsekszik Kazár úr. — Úgy jöttek hozzám, mint egy csodatévő emberhez. Soknak meg láttam a tenyérvonaláról, hogy elesik az ostrom alatt vagy kitüntetést szerez. Persze, a halált nem mondtam meg, mert melyik ember szereti hallani, hogy pár napon belül meghal?

— A tenyérvonalak úgy beszélnek a hozzáértő előtt, mint egy nyitott könyv. Élet és halál pontosan fel van jegyezve benne. Egyik «kuncsaftom» nagy bombázások idején eljött hozzám. Szép fiatalasszony volt, két kisgyermek

anyja, a fronton levő uráról szeretett volna tudni. Megnyugtattam, az urának semmi baja, útban van. Őt pedig kértem, hogy a bombázások alatt ne maradjon a földszinti lakásában, mert a tenyérvonala veszélyt mutat. Úgy látszik, nem fogadta meg a szavamat, a lakásban maradt és ott is halt meg két kis gyermekével együtt.

— Igen — fejezi be —, itt nincs csalás és ámtítás, mint a kártyában, a tenyerek mindent elárulnak. Csak persze, nem minden jószok. Én még kint, orosz fogságban sajtóítottam el ezt a tudományt egy jászírogodnyi embertől, aki Rasputin titkára és tanítványa volt és Alexandra cárnének is megjósolta a végétét...

„Nekem mindenre van orvosságom“

A «csodatévő asszony kis házában lakik. Ő maga szerezte. Kiszikkadt arcú, kacskakezü kis szeretés, fekete kendője alól kicsúszik szeszű haja, inkább kiöregedett mosónőnek, mint «csodatévő» asszonynak látszik. Éppen burgonyát tisztít, mikor belépünk. Azonnal abba hagyja és szolgálatkészen vezet be a tiszta szobába, ahol ugyanúgy, mint Katalaszegen, mennyezetig tornyosodnak a hímezteszélű párnák.

— Két lányom volt — sóhajtja érdeklődésünkre —, őket stafiroztam volna ki szegénykéket, de mire elérték volna azt a kort, hogy férjhez adjam őket, meghaltak.

Ajajaj. Úgy látszik itt nem segített a csodatévő mama.

— Sokan jönnek hozzám, még messzi falvakból is — mondja — mindenféle nyavalyákkal. Elűszkösödött sebekkel, idegszabákkal; krónikus betegségekkel. Nekem mindenre van orvosságom, erdélyi gyógyfüvekből főzöm őket, még a nagyanyámtól tanultam, aki országoshírű gyógyító asszony volt. Nemcsak szegények, hanem nagyurak is felkeresték. Én inkább a szegények gyógyítója vagyok — fejezi be —, éppen csak annyit fogadok el, ami a megélhetésemre kell. Egy kis lisztet, zsírt, burgonyát, szárazbabot.

U. i. Címeket nem adok ki; ha valaki érdeklődne, tessék saját kártyavetőt, jóst és kuruzslót keresni. Sajnos, van belőlük elég!

